

3 GENTESIMI

Predbrojba za Monarh ja knasa 4 K za 3 mjesec. Pojedini broj 2 cent.

Abbonamento per la Monarchia: Corona 4 par 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonamenti for die Monarchie viereljahrig 4 K, miselne Nummer 2 Heller.

OMNIBUS



Izlazi svaki dan osim nedjelje i svetka u 11 ura prije podne.

Ecco ogni giorno eccettuato le domeniche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.



Za vrštenje objava u Malom oglašavanju plaća se za svaku ried 2 para Najmanje pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi nel Notiziario d'affari si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minima 30 centesimi.

Klein Anzeiger kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 30 b.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINIA i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

VIESTI.

Mjestne.

„Božićnica“ Družbine škole.

Mjesto u utorku dne 15. decembra, pozivaju se članjeve gospodje i gospodjice da izvole doći *ove subote* dne 12. decembra, u 3 sata po podne u „Citauicu“.

Buduća predstava.

U nedjelju 13. ov. mj. dati će marni dramatski odsejk našeg Sokola tri aktovke i to: „Evo tete Milicerice“, „Dva stara smušenjaka“, i „Ustrieit će se“. Početak kao obično u 8 sati.

Narodni darovi.

Prigodom smrti gdje Katicice Stihović nabralo se je za mjesnu podružnicu družbe Sv. Ćirila i Metoda K 6020. Darovaše sliedeća gospoda: Dr. Ivan Zucco K 10, J. Krmpotić K 10, J. Blašković K 10, Tranić K 5, J. Mahulja K 1, Legiša K 1, I. Grčić K 1, J. Radešić K 2, J. Zucco, Pomer K 1, N. N. 40 h, M. Terlon 40 h, V. Zorović 50 h, A. Ravnčić, Ližanjan K 1, J. Križaj 40 h, M. Kovačić 30 h, N. Lanferić 30 h, Vrbar K 1, Cotić K 1, Jakov Orbančić K 1, J. Brožina K 2, Dominić K 1, V. Cren K 1, F. Borčić 50 h, Simić 50 h, K. Knez K 1, Počilvalnik K 1, F. Stopar K 1, I. Tajžanić 50 h, Baldini 30 h, I. Zucco 50 h, Ferencić 50 h, Ambroz K 1, Jelušić K 1.

DOPISI.

Proslava 60-godišnjice jubileja.

Cres.
Poput drugih mjesta Cres se je takodjer najecao, da se iskaze u izrazima pošte i vjernosti prema svedom svečaru. Rasvijeta grada već u podvečer, glasba, zastave, veterani pučanstvo, sve se je kano najecalo, da urvečitaj taj dan, pa je i doista ispalo sve u najboljem redu.
Po nalogu školskih oblasti, mladež je takodjer morala taj dan svečanije proslaviti, da joj ostanu u pameti što dulje.
Revno učiteljstvo naše Družbine škole primi taj mig, kad se već tako izrazimo viših oblasi, te nakani, da toga dne pri-

redi dječju zabavu. Već se od početka školske godine svim marom naše učiteljice Pravdić i Bobinac, primite teškoj posla, da djecu što bolje spremne za zabavu, a da je njihov trud bio ovjencan krasnim uspjehom svjedoči dojam, što ga je zabava ostavila na učesnike. Program bijaše biran. — Prosvol izreče gospodin naučitelj Mateša zgodno istaknuvši znamenitost slavija toga dne. Pjevala su zatim djeca „Carevku“ iza što je P. Fučić II. raz. deklarirao pjesmu „Čaru“ posve liepo i vrlo srčano. Zapjevaše po tom „Liepu našu“ — našto je djevojčica J. Kaštelanova govorila vješto i na obće zadovoljstvo tešku pjesmu prigodnicu. Kako se je iza svake deklamacije i komada pjevalo, zapjevaše pjesmu „Domovini“ po tom je došla na red dječja igra:

Mila . . . Tattuta IV. r.

Milan . . Temel IV. r.

Darinka . Rošović III r.

Svaki se je čudio dječjoj odvažnosti, ali zamjernoj preciznosti, s kojom je bilo sve odigrano.
Bura povladjivanja usledi, kad djeca dovrše igru, a svakako s pravom, jer prigovora nije bilo ni u kom pogledu. Pjevala se na to pjesma: „Bože živi blagoslovi“ a po tom je dolazila na red glavna igra: „Krajevčić Marko i Štriga Lega“. Ako igdje pristaje ona „Konac dielo krasni“, to ju se ovdje može mirne duše domijetiti. Već je sama ta igra po svom sadržaju takova, da se ona mora dopasti svakom istarakom Hrvatcu, osobito pak u krajevima, gdje se zbjivaju onakovi prizori, s kojima se u igri sastajemo, kako u našem gradu, gdje još ima dosta slipeaca kod očiju, te gdje se djeca otimlju mošnjinom mleku. Igra takvog sadržaja mora da naiđe na obće odobravanje. Djeca su igrala posve dobro pače zamjerno, te su i oni izmeđuju slušatelja, koji su tu igru vidjeti igrali od odraslih jedva mogli vjerovati, da bi djeca mogla onakova šta izvesti. Naslovne uloge igrali su vrlo zgodno:

- Krajevčić Marka . . J. Filipač IV r.
- Štriga Legu . . . N. Ivanušić IV. r.
- a ostale drugi dječaci i djevojčice, od kojih su se osobito istakli: J. Sepčić IV. r., Ivanka Opatić IV. r. i Ivanka Sablič IV. r.

Ogriešio bih se, kad ne bih spomenuo kod ove zgrade osobito nešto, što mora da veseli svako hrvatsko srce, a to je, da je teško bilo naći koje diete da preuzme ulogu Štrige Lega a to samo iz dječjeg ponosa. Tu je bilo suza. Sve nas to uvjerava, da naša škola u istinu vrši blagoslovenu svoju zadaću. Hvala na tom učiteljstvu, a da je zabava ovako sjajno ispalila, posebna hvala vršnim učiteljicama Pravdić i Bobinac, koje nisu po svojoj navadi gledale na nikakvi trud i posao; hvala uobće našem učiteljstvu, koje živi u skladu sa svim, što je našega u Cresu, a zato uživa štovanje i priznanje, što ga ide.

Iz Nerezina.

II.

Dumina: Ča si ćul kako su oni neki naši tajnani pasali neki dan na Puntekriža?

Kotigar: A niš, mladost, munjeno.
Dumina: Dumina: Ča te neč dželoga kada ti tako diskutir, zač to ni tvoja uzanca, pa je snijimi bil i Helios.

Kotigar: A Helios, jušto on; on ti je malo boji nero drugi.

Dumina: Ben, pustimo to na bandu, ter ga svi poznamo, da je niš bil, je i će bit — ma povej mi samo ča se pripetilo?

Kotigar: A ča, slušaj, sudi pa mi reci, su munjeni ili ne. — Sli su na Puntu, da će tamo Hrvate poćeć, pobjajat i ča ti ja znan ča. A najzad, prišli su tamo, klali se va oštariju, i tu ih je bilo više pijanih nego sincerih. I je srčica, da su Puntari pametniji od njih, zač da su moje pamete onako pijaneno su mogli dat po križeh, drita i sništira.

Dumina: A Helios?
Kotigar: Helios, on kako poglavica, videl je, da nesrića zimlje salu, rep med noge, e via lu put Nerezina. Eroe de Lissa.

Dumina: Pak ča se ti tomu čudiš — to ti je sve jedna pašta, ti tvoji tajnani si tu posvuda jednaki, i va Nerezinah i va Osoru i va Cresu.

Kotigar: Dunke i tamo se je ka takova pripetila.

Dumina: Bil sa ti jenu subotu va Cresu, i grem nedjeju jutron put Nerezina, ćapal me je daž i ja bil na Krčinu. Ne pride ti za manun šest, sedan vlastel, svi spuškami, a bez zajac. I kladu ti se brate pit sve do noći. I znaš ni bilo druge, nero neki šior Nane pošaje po karocu vaf Cres, i svih nular pošivalo kako vreći, i dva konja zeli su ih doma. Ča je bilo s njimi po putu ne znam, ma dobra ni. Zač jedan je, pokle su bili već dobro laćeni, još za dofinit na dušak popil pol litre rakije.

Kotigar: Aj sajera, dobro dunke znaju pit.

Dumina: Isošoma ja sam se ćudil. Ma pustimo mi Cresani na bandu, imamo dosta toga za diskutir i od naših posal. (Nastavit će se.)

Razne.

† Franjo Vratarić.

U Barkovljam kraj Trsta umro je 7. o. mj. u 33. godini života Franjo Vratarić ravnatelj podružnice „Croatie“. Ista je pređ 3 godine bio i u Puli, gdje se je bio stekao obće simpatije. U naponu života skršen od teške bolesti a njim pada u grob jedan vrstan i marljiv radenik, koji je uvijek spravno podupirao svaki narodni pothvat. Bila mu laka zemlja!

Župa primorsko-kransjka „Südmark“.

„Südmark“ uređuje sada župe, koje obuhvataju podružnice jednog stanovitog kraja. Tako su ovih dana ustanovili župu za Kranjsku i Primorje u Gorici, pod imenom „Karat-Gau“. Predsjednikom su izabrali dra. Bindera iz Ljubljane. Na sastanku, kome je prisustvovao u ime glavnog odbora zastupnik dr. Hoffmann Wellenhofer izrekli su osobitu zahvalu bivšem ministru dru. Marchetu radi promicanja njemačkog školstva u južnim pokrajnam. A u nas?

Veledušan dar.

Poznati slovenski mecena Josip Gorup vitež Slavinaki podario je za slovenske dječake ustanove K 50.000.

„Narodnomu Domu“ u Cresu prigodom otvorenja.

posvećuje
Orvenko Bjeloplavci.

Kano turski vranac b'jesan,
Što je polja zlatna tró,
Bilo vr'jeme — gavan Cresan
Tresnu nogom stalo tlo,
Ne bi l' otud silnik zbrisoč
Hrvatsku nam drugu Misó . . .
Nemoćna još bje nam tada
Te u zemlje klónu kám . . .
A gavan se banit stade:
„Gospodar sam ovo sam,
Nje već nema: mirno sad ću
S puta dr'jeti groznu daču . . .“
Misli gavan, da je mrtva,
Da ju smlavi noge mah —
Al' ne umir'je b'jedná žrtva,
Već ustegnu k sebi dah,
Pa se sklóni kradom plaha
U kolibie siromaha
U ribara i težaka
Svoj mi obra mili stan. —
. Dugo prošni usred mrúka,

Dok ne sinu spasa dan:
Prhnu misó živa, smjela
Kao Fenić iz pepela!
— Ali kud će sirotica
Kroz taj zemlje pusti kám . . . ?
— Njena hola suparnica
Imá blaga, sjajni hram —
. Ona nema — ama — ništa
B'jelog novca, zaklóništa . . . !
Kud će? — Što će? — Jedno veće
Mró je sunca zadnji trak,
Naša Misó k br'jeću šćeće
Pa mi diže vapaj jak:
„Pomóž, majko! . . . Kćerka pita;
Pomoz, majko, u Velebita!!!“
.
Pala noć
Zamr'jeli su dneva glasi,
U sobi se žizak gasi,
Svuđa vlada sanka moć
U kol'jevci sidak mili
Kad zavilli,
Tetoši ga majka eneba:
„Usni, lane, nina . . . nena . . .“
— Posred drage barke plóve
Pa sve jetci
Kada zvukom naše r'jeti

Jedna drugoj sredu zove . . . —
Sniva Cres
Kó mrtvački da je l'jes
Na krevetu creski gavan
Zagledó se gor u tavan,
Jer ne može sklopiti oči
. U toj noći
Sve ga nešto steže . . . muti . . .
Kó da nekud na zlo sluti
— Čuj der čuj!
Šum ih huj:
Što se oto zrakom čuje . . . ?
— Jato leti evo tu je
Nije oto jato ptica,
Već su čete
B'jelih vila Hrvatica
— Kamó leće?
. Gdje se PINKIA pjeni val,
Kud se b'jeli creski žal,
Tu su stале,
B'jele ruke zasukale
N'jemo tiho kao noć
Zdanje grúde
Uređó tebe, Javorgráde,
. Tko će slavan k tebi doć
U te dvore . . . ? —
— Kad je bilo u cik zore

Izbi k nebu divna zgrada
Poput slavnog Divić-grada.
Dive joj se ljudi
. U sobi se gavan budi,
Žirne vanka
U daljinu novog dna,
Pa gdje spazi zdanje novo
— „Sad je“ — reče — „sve gotovo!“
. I u nevjest'j mrlku pada
— Sa svih strana Javorgrada
Grnu čete creskog puča —
— Mrka im je strada ruka,
Ogórna suncem lica —
Al' u oku milo drčće
Pusta suza radosnica ! —
— Svjet se zgrće
Oko zdanja;
Uokoło samo bruje
Šapútanja
Kó u oči od otuje
— Pa kao da sto se duša
U duciú jednu splinu
Klik se jedan k nebu vinu
Kao bura kao grom
„Živio nam creski dom!!!“
 (Svrité će se.)

Telefonska pruga Trst-Pazin-Pula.
Ministarstvo trgovine dozvolilo je izgradnju telefonske pruge Trst-Pazin-Pula. Gradnja će započeti u što kraće doba.

PARTE ITALIANA.
NOTIZIE.

Camorra „For ever“.

Riceviamo e pubblichiamo sotto responsabilità del mittente:

Si è più volte constatato che ove domina la camorra finisce ogni legalità. Quindi, è naturale che anche nei «loro» sodalizi, questa qualità di merce è assolutamente sconosciuta, o meglio *bandita*. Cosa del resto logica, stante che, se così non fosse non esisterebbe più la camorra «ergo» sarebbe finito il monopolio del più sfacciato protezionismo.

Premesso questo, voglio citare un bel caso toccato a un noto benestante della nostra città.

Il fatto in questione si ridurrebbe a un semplice incidente privato, se non portasse con sé lo stigma camorristico, che varrà a dimostrare come fin nelle più infime ramificazioni camorriste sia incancrenita questa purulenta piaga settaria.

Ecco il fatto. Esiste a Pola una società di cacciatori denominata «Club Caccia». La società ha anche il suo statuto nel quale è previsto il caso che nessuno che non sia benestante o proprietario può essere ammesso alla stessa.

Fin qui niente di straordinario. Il signore in parola, di cui taccio il nome tempo fa ebbe la disgrazia di cadere in una delle tante contravvenzioni punite dall'Autorità, con qualche grossa multa.

Egli per scapparla, volle giocare un tiro da... cacciatore e si passò per operaio dipendente evitando così la multa. Poco dopo, per impellenti motivi, dovette tralasciare la caccia, e diede perciò le dimissioni da socio del Club, riservandosi di ritornare cessate che fossero le cause di cui sopra. L'altro giorno fu appunto quello che lo indusse di tornare a farsi socio. Si fece proporre, ma invece dell'accettazione, gli venne mandata una lettera con la quale gli si annunciava che non era stata accettata la sua ammissione, motivando il rifiuto con la citazione del paragrafo suddetto.

Non occorre commenti sull'agire della direzione che si valse di un sì poco corretto mezzo per levarsi ai piedi una persona che non è in odore di camorristo. Constatiamo solo il fatto, osservando che se la decisione (abbenché non sia che un miserabile espediente) preso in base allo statuto sociale ha da essere applicata al detto signore, perché non viene applicata anche a quei altri individui che fanno parte del Club?

Da aggiungersi che anche una di queste persone non solo non è proprietario o benestante, ma è in più anche fallito, e pur fa parte della direzione.

E dunque da stupirsi che il dott. Bregato, che gode stima anche fuori della camorra, abbia aderito a una simile decisione della direzione e ne abbia sull'atto posto la sua firma.

I nuovi vicepresidenti alla Camera dei deputati.

Nella seduta di ieri vennero fatte le elezioni per coprire i posti di vicepresidenti nell'estate creati ed il posto di vicepresidente rimasto vacante colla nomina del dott. Začek a ministro.

Furono eletti: Pernerstorfer (socialista), Steinwender (tedesco liberale), Zazvorka (czeco agrario) e Pogačnik (sloveno clericale). I Ruteni, Rumeni ed Italiani non erano d'accordo coll'elezione del dottor Pogačnik che coprì il posto di vicepresidente per i partiti minori della Camera, ma esigevano per sé tal posto e portavano quale candidato il dottor Conci (italiano clericale), che però rimase in minoranza.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovorni urednik: Jerko Mahulja.

Prodaje se pokućstvo

konsumnog društva u Medulinskoj cesti, nova blagajna broj 2, dvije tezulje (vage) i t. d.

Tko želi što kupiti, neka se obrati na predsjednika društva gosp. V. Tomasića u kući gosp. G. Grakalića, Medulinska cesta.



BUDILICA

19 cm visoka, sa dobitim u svakom položaju istim strojem, 3 godišnjim plomiranim jamstvom K 2.80, 3 komada K 7.80; sa noću svjetlajućim kazalim K 3.30, 3 komada K 9.—.

Tvrđičko skladište uru, dragulja, zlatnine i srebrnine,

O. HEGERA sin
Vinkovci 4/I, Hrvatska
Veliki Industrijski cionik na zlatjev Franke i Budava.

Badava



razašijem svakom na zahtjev moj veliki ilustrirani cjenik ura, zlatnine, srebrnine, dvokolica (bicikla) i optičnih predmeta.

Metal anker remont. ura sa lancem K 5—
Srebrna remontoir ura sa rubisima > 9—
Srebrna remont. ura sa 3 poklopcu > 13—
Srebrna ura za ženske sa 3 poklopcu > 14—

Svakoj uri pridodajem 1 Hept lanac badava.

Tvrđičko skladište ura zlatnine i srebrnine

O. HEGERA sin,
Vinkovci, br. 4, (Hrvatska).

Otvorenje nove mesnice.

Častim se pošovanom občinstvu grada Pule i okolice saobćiti da ću sutra dne 12. decembra o. g. otvoriti novu mesnicu na merkatu na mjestu br. 69.

Sjeći ću samo dobru govedinu, teletinu i svake vrsti peradi uz umjerene cijene.

Mojim starim i novim mušterijam preporučujuć se, bilježim se

s odličnim štovanjem
LEOPOLD OBERDORFER,
mesar.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju sadržajih dionova jedan ili više po kruna 50.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije dan to plaća od istoga 4 1/2 % dno bez ikakvog odbitka.

Vrača na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustazovije voći ili manji rok za odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sadržajice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelji i blagdanec zstvovono.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vile Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod doano, gdje se dobivaju pobliže informacijo.

Ravnateljstvo.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red za prugu Baška-Rijeka-Baška.
Vrijedi od 11. listopada 1908. do opoziva.

Poned. Srijeda Petak	Utorak Četvrtak Subota	Odlazak i Dolazak	Postaje	Dolazak i Odlazak	Utorak Četvrtak Subota	Poned. Srijeda Petak
—	—	—	—	—	—	—
—	4:30	odl.	V Baška . . .	dol.	—	6:—
—	5:30	dol.	Punat . . .	odl.	—	4:50
5:—	5:45	odl.	» . . .	dol.	5:15	4:35
5:15	6:—	dol.	Krk . . .	odl.	5:—	4:10
5:30	6:10	odl.	» . . .	dol.	4:50	4:20
6:45	—	dol.	Beli . . .	odl.	3:35	—
6:55	—	odl.	» . . .	dol.	3:25	—
—	6:55	dol.	Glavotok . . .	odl.	—	3:25
—	7:—	odl.	» . . .	dol.	—	3:20
7:30	7:30	dol.	Malinska . . .	odl.	2:50	2:50
7:40	7:40	odl.	» . . .	dol.	2:35	2:35
8:30	8:30	dol.	Omišalj . . .	odl.	1:45	1:45
8:40	8:40	odl.	» . . .	dol.	1:35	1:35
9:30	9:30	dol.	Rijeka . . .	odl.	12:45	12:45

Uvjeto pristojanje u Staroj Baški.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Andriassy 25.

PUNAT, dne 8. listopada 1908.

RAVNATELJSTVO.

ULICA GIULIA Br. 1.

SVOJ K SVOMU!

ULICA GIULIA Br. 1.

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA I DR.,
Ulica Giulia I. - PULA - Ulica Giulia I.

Preporuča se za:

TISKARSKJE, KNJIGOVEŽKE I GALANTERISKE RADNJE.

SOLIDNA IZRAĐBA PEČATA iz GUME.

Imade u zalih

TISKANICE I KNJIGE za P. N. OBČINE CRKVE, ŠKOLE, ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KONSUMNA DRUŽTVA, TRGOVAČKE KNJIGE, PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISAR-SKE I RISAR-SKE POTREBŠTINE.

Brza podvorba.

Cijene umjerene.

Prodaja papira na malo i veliko.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“